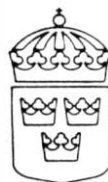

Motion till riksdagen

1986/87:Fi806

Ivar Virgin (m)

Utförsäljning av Sveriges guldreserv

Mot.
1986/87
Fi806-811

Sedelutgivningen i Sverige var under perioden 1873 till 1931 begränsad genom sedlarnas förankring i guldvärdet. Den svenska kronan motsvarade en viss guldmängd och riksbanken var skyldig att inlösa sedlar mot guld. Riksbanken måste därför alltid ha en betryggande guldkassa för att klara dessa förpliktelser. I många andra länder spelade guldets motsvarande roll.

Under 1930-talets kriser blev det omöjligt att upprätthålla detta system när anspråken på guld ökade för betalningar till utlandet. Det upphävdes därför 1931.

Sedelutgivningsrätten var däremot fortfarande knuten till den befintliga guldkassan ända fram till 1948. När behovet av sedlar ökade i takt med den ekonomiska utvecklingen ändrades kraven på guldtäckning.

Regelsystemet ansågs på sin tid skapa goda förutsättningar för att kunna upprätthålla ett stabilt penningvärde. Numera är Sveriges guldreserv en del i vår valutareserv, som skall kunna utjämna tillfälliga underskott i vår betalningsbalans med utlandet. I praktiken har de flesta länder en guldreserv som över huvud taget inte rörs. Ett undantag utgör den politiska demonstration mot dollarn som accepterad världsvaluta, som general de Gaulle satte i verket när Frankrike begärde att få sina dollartillgångar växlade mot guld i slutet på 1960-talet. Inlösen skedde till ett orealistiskt lågt guldpris. Åtgärden fick till följd att inlösen av dollar mot guld upphörde 1971.

Alternativet till ett guldinnehav är innehav av räntebärande utländska statspapper, vilka i motsats till guld ger löpande avkastning men inte ger den värdesäkring som guld normalt givit.

Den svenska guldreserven, som i riksbankens balansräkning är upptagen till 1 168 milj. kr., har ett marknadsvärde vid ett guldpris på 85 000 kr./kg av ca 16 000 milj. kr. Vid en alternativ placering i räntebärande statspapper skulle avkastningen vid 7,5 % ränta uppgå till 1 200 milj. kr./år, en avkastning som vid behov kunde tillföras valutareserven.

Guldreserverna i världen uppgår till ca 30 miljoner kilo. Den löpande brytningen i Sydafrika är ca 0,65 milj. kilo/år.

Guldpriset var som högst 1979, ca 120 000 kr./kg men har sedan sjunkit till ca 85 000 kr./kg.

Det inflationsskydd för guldreserverna som ligger i att guldvärdet långsiktigt stigit i takt med de allmänna prisstegringarna är av hypotetiskt intresse så länge centralbankerna har uppfattningen att guldreserverna aldrig skall röras.

Det finns nu starka skäl att inte längre betrakta guldets som en bättre

tillgång i ett lands valutareserv än andra placeringar. En successiv utförsäljning på den öppna marknaden ter sig då naturlig. Åtgärden kan också vara ett komplement till de sanktioner gentemot Sydafrika i form av bojkott som nu diskuteras inom FN. Erfarenheten visar att sanktioner i denna form kan vara ett trubbigt instrument i kampen mot apartheid. Ett beslut om försäljning av Sveriges guldreserv är däremot en signal som inte kan missförstås. Försäljningen bör emellertid ske i en takt som pressar guldpriset på ett kontrollerat sätt.

Den amerikanska senatens utrikesutskott röstade i augusti 1986 igenom ett sanktionsförslag gentemot Sydafrika med liknande innebörd.

Mot. 1986/87
Fi806

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger riksbanksfullmäktige till känna att en utförsäljning av den svenska guldreserven bör ske.

Stockholm den 23 januari 1987

Ivar Virgin (m)